

سرشناسه	: اعرافی، علیرضا، ۱۳۳۸ - Arafi, AliReza
عنوان و نام پدیدآور	: دیپلماسی حوزوی در بحران کرونا/ علیرضا اعرافی؛ تدوین: محمد آزادی.
مشخصات نشر	: قم: مؤسسه اشراق و عرفان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۰ ص.
شابک	: ۹-۳۳-۸۵۴۲-۶۰۰-۹۷۸-۲۲۰۰۰۰ ریال.
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۲۱۲.
یادداشت	: نمایه
موضوع	: بیماری‌های واگیر-- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Communicable diseases -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: حوزه‌های علمیه -- ایران -- هدف‌ها و نقش‌ها
موضوع	: Islamic theological seminars -- Iran -- *Aims and objectives*
موضوع	: بلاها -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Disasters -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: کروناویروس‌ها -- پیشگیری
موضوع	: Coronaviruses -- Prevention
شناسه افزوده	: آزادی، محمد، ۱۳۶۷ اردیبهشت -
رده بندی کنگره	: BP۲۳۲/۶
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۲۷۴۷۰۱

علیرضا عرفانی

دیپلماسی حوزوی در بحران کرونا

تدوین: محمد آزادی

دیپلماسی حوزوی در بحران کرونا

علیرضا اعرافی

تدوین محمد آزادی
ناشر مؤسسه اشراق و عرفان
با همکاری انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
ویراستار علی اکبریان
امور هنری حمید بهرامی
نوبت و تاریخ چاپ اول/تابستان ۱۳۹۹
لیتوگرافی، چاپ و صحافی سازمان چاپ اسراء
شمارگان ۱۰۰۰ نسخه
قیمت ۲۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای مؤسسه اشراق و عرفان محفوظ است

ISBN: 978-600-8542-33-9

www.eshragh-erfan.com

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۸۵۴۰

info@eshragh-erfan.com

نمایر: ۰۲۵-۳۷۷۴۸۵۴۱

آدرس: ایران، قم، خیابان معلم، معلم ۸، کوچه شهید محقق، پلاک ۵۹

آدرس موسسه: قم خیابان معلم، کوچه ۱۱ فرعی اول سمت راست پلاک ۱۹/تلفن: ۰۲۵۳۷۷۳۰۸۶۰

آدرس مراکز پخش: قم خیابان معلم میدان روح الله جنب بیت تاریخی حضرت امام خمینی (ره)

نمایشگاه دائمی کتاب حوزه/تلفن: ۰۲۵۳۷۷۳۵۵۴۷

قم میدان آستانه جنب درب ورودی مدرسه عالی دارشفاء فروشگاه دارالشفاء/تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۸۳۸۳

آدرس فروشگاه اینترنتی: www.nashrehowzeh.ir

ایمیل: Nashrehowzeh@gmail.com ایستا و اینستاگرام: nashre.howzeh

فهرست

سخن مؤسسه	۱۳
مقدمه کتاب	۱۵

فصل اول: فلسفه بلایای طبیعی و شیوه مواجهه با آن / ۱۹

۱. منطق اسلام پیرامون بلایا و حوادث ناگوار	۱۹
۲. فلسفه و حکمت بلایای طبیعی از منظر دین مبین اسلام	۲۲
۱-۲. لازمه عالم طبیعت بودن بلایا	۲۳
۲-۲. آزمون بودن بلایا	۲۳
۳-۲. مقدمه تعالی بودن بلایا	۲۴
۴-۲. نتیجه گناهان بودن بلایا	۲۵
الف) اقسام بلایای ناشی از گناهان	۲۷
ب) انواع ادله انتساب بلایا به گناهان	۳۳
۳. ارتباط اعمال خیر با نعمت ها و گشایش ها	۳۸
۱-۳. آزمون بودن برخی نعمت ها	۳۸
۲-۳. نشئت گرفتن برخی نعمت ها از اعمال نیک	۳۸
۳-۳. استدراج، حکمت برخی از نعمت ها	۳۹

۴. وظیفه انسان در مواجهه با بلایا..... ۴۰
- ۴-۱. لزوم تغییر نگاه انسان به بلایا..... ۴۱
- ۴-۲. توجه به نسبی بودن دشواری‌ها و حوادث ۴۲
- ۴-۳. توجه به همراه بودن خوبی‌ها با سختی‌ها ۴۲
- ۴-۴. مشاهده دست برترالهی ۴۳
- ۴-۵. پی بردن به فاصله اندک دنیا و آخرت ۴۳
- ۴-۶. توجه به ظهور فضایل اخلاقی در کوران حوادث ۴۴
- ۴-۷. خودباوری تمدنی و توجه به ضعف‌های اساسی در تمدن غرب ۴۴
- ۴-۸. توجه به سه ضلع منطق اسلام در مواجهه با مصائب و بلایا . ۴۶
- الف) عقلانیت ۴۶
- ب) علمی بودن ۴۷
- ج) معنویت و اخلاقی بودن ۴۷
- ۴-۹. نفی دوقطبی‌های دروغین ۴۷
- جمع‌بندی حکمت دشواری‌ها ۴۹

فصل دوم: سیاست‌ها و راهبردهای عمومی مقابله

با بحران‌های طبیعی و اجتماعی / ۵۵

۱. همفکری جهانی برای بازگشت به ارزش‌های متعالی انسانی ۵۵
۲. توجه به دین، ایمان و معنویت به عنوان بخشی از راه‌حل مشکلات جهان .. ۵۶
۳. توجه به اندیشه و الگوی اسلامی - انقلابی در مقابله با بلاها ۵۷
۴. برنامه‌ریزی دقیق و جامع، شرط پیروزی بر بلایای طبیعی ۶۰
۵. تقویت زیرساخت‌ها و رفع نقطه ضعف‌های فضای مجازی ۶۱

۶. رصد و مقابله با ددمنشی‌های مستکبرین ۶۱
۷. استمرار نشاط اجتماعی و اقتصادی و اکتفا به حد ضرورت در محدودیت‌ها... ۶۳
۸. توسعه پژوهش‌ها پیرامون معالجه آسیب‌های اجتماعی و حوادث طبیعی ... ۶۴
۹. تبدیل تهدید بلایا و سختی‌ها به فرصتی برای تکامل بشر و تزکیه نفس ۶۴
۱۰. لزوم تعاون اجتماعی و تقویت ارتباط مردم با دولت‌ها ۶۵
۱۱. پیشگیری از آسیب‌های معنوی، اجتماعی و اقتصادی کرونا ۶۷
۱۲. توجه به سرمایه‌های سنتی و اسلامی در عرصه بهداشت ۶۸
۱۳. عدالت‌ورزی در امداد رسانی و آسیب‌شناسی فرآیندهای امدادی حمایتی... ۶۸
۱۴. قدردانی از اقدامات مردمی و خودجوش به وسیله مسئولین ۶۹

فصل سوم: رسالت حوزه علمیه در مقابله

با بحران‌های طبیعی و اجتماعی ۷۱/

۱. تبیین و ترویج فلسفه بلایای طبیعی در سطح ملی و بین‌المللی ۷۳
۲. تقویت زیرساخت‌های علمی، فرهنگی، اعتقادی و اجتماعی ۷۶
۳. پاسخگویی به شبهات ۷۷
- ۳-۱. پاسخ به شبهات مطرح پیرامون شرور و حوادث ناگوار ۷۷
- ۳-۲. دفاع از کارکرد حوزه و پاسخ به اسلام‌هراسی، قم‌هراسی و ایران‌هراسی... ۷۸
- ۳-۳. نفی فشار حوزه‌های علمیه برای بازگشایی زود هنگام اماکن زیارتی ۸۰
۴. تلاش برای تطبیق با شرایط و بهره‌گیری از روش‌های نو..... ۸۰
- ۴-۱. بازآفرینی حوزه در فضای مجازی ۸۱
- ۴-۲. تسهیل فرآیندها در نظام‌های اداری و پشتیبانی ۸۲
- ۴-۳. بهره‌گیری از الگوهای نوین تبلیغی ۸۳

- ۴-۴. توجه به ظرفیت بالای مراکز حوزوی استانی ۸۳
- ۴-۵. فعال سازی ظرفیت های مراکز تخصصی و شخصیت های علمی و فرهنگی ... ۸۴
۵. ارتباط، اطلاع رسانی و هماهنگی دقیق ۸۴
۶. ارائه دانش فنی مدون حوادث ۸۶
۷. حضور رسانه های مناسب و شایسته ۸۶
۸. حضور با برنامه طلاب جهادی و نهادهای حوزوی در امداد و مشاوره ۸۶
۹. نظارت بر رعایت موازین شرعی فعالیت های امدادی و اجتماعی ۸۸

فصل چهارم: سیاست ها و راهبردهای

دوران پسا کرونا/۸۹

۱. بهره گیری از الگوی جهادی در تمام عرصه ها و دوران پسا کرونا ۹۰
۲. فعال شدن پدافند غیرعامل حوزه و مقابله با خطر بیولوژیکی ۹۱
۳. آمادگی حوزه برای پاسخ به شبهات دوران پسا کرونا ۹۱
۴. آینده نگری و برنامه ریزی راهبردی درباره دوران پسا کرونا ۹۲
۵. تلاش برای هدایت جهان به سمت اهداف و معارف الهی ۹۲
۶. تلاش برای تقویت سبک زندگی اسلامی و ارتباطات اجتماعی ۹۳
۷. تهیه پیوست برنامه های شرایط کرونا و پسا کرونایی ۹۴

فصل پنجم: اقدامات حوزه های علمیه برای مقابله

با بحران کرونا/۹۵

۱. اعلام مواضع یکسان از حوزه و هماهنگی نهادهای حوزوی ۹۶

۲. بازسازی امور درونی و تلاش برای استمرار فعالیت‌ها ۹۷
- ۱-۲. تشکیل ستاد حوادث ۹۸
- ۲-۲. فعالیت‌های بهداشتی و کمک‌درمانی ۱۰۱
- الف) کمیته اعزام به بیمارستان‌ها ۱۰۱
- ب) کمیته تخصصی تجهیزاموات ۱۰۲
- ج) کمیته مشاوره روان‌شناسی ۱۰۴
- ۳-۲. فعالیت‌های ارتباطی ۱۰۵
- ۴-۲. فعالیت‌های حمایتی و پشتیبانی ۱۰۵
- الف) کمیته پیشگیری و توزیع بسته‌های حمایتی و بهداشتی ۱۰۵
- ب) کمیته پشتیبانی ۱۰۶
- ۵-۲. فعالیت‌های ترویجی و فرهنگی ۱۰۷
- الف) کمیته افتاء ۱۰۷
- ب) کمیته رسانه ۱۰۷
- ۶-۲. فعالیت‌های علمی و تحقیقی ۱۰۸
- کمیته تأمین محتوای علمی ۱۰۸
- ۷-۲. بررسی ابعاد سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بحران کرونا ۱۰۹
- کمیته سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ۱۰۹
- ۸-۲. فعالیت‌های مراکز و نهادهای حوزوی ۱۱۰
- ۱-۸-۲. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران ۱۱۰
- ۲-۸-۲. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران ۱۱۱
- ۳-۸-۲. جامعة الزهراء ع.ا.س. ۱۱۳
- ۴-۸-۲. جامعة المصطفی العالمية ۱۱۳
- ۵-۸-۲. دفتر تبلیغات اسلامی ۱۱۴

- ۱۱۴..... ۲-۸-۶. سازمان تبلیغات اسلامی
- ۱۱۶..... ۲-۸-۷. مرکز خدمات حوزه‌های علمیه
- ۱۱۸..... ۲-۸-۸. مراکز استانی
- ۱۱۸..... ۳. تعامل سازنده با دستگاه‌های مسئول
- ۱۱۹..... ۴. حضور خودجوش طلاب جهادی در مبارزه با کرونا
- ۱۲۰..... ۵. تقدیر مدیر حوزه‌های علمیه از فعالین مقابله با کرونا
- ۱۲۱..... ۵-۱. مواجهه شایسته کشور با بحران کرونا
- ۱۲۳..... ۵-۲. تقدیر از کادر درمانی کشور
- ۱۲۴..... ۵-۳. تشکر از نقش‌آفرینی نیروهای جهادی
- ۱۲۴..... ۵-۴. تشکر از نقش‌آفرینی طلاب جهادی
- ۱۲۶..... ۵-۵. تقدیر از حضور تأثیرگذار نیروهای مسلح در مبارزه با کرونا
- ۱۲۶..... ۵-۶. تشکر از اقدامات بنیاد شهید
- ۱۲۶..... ۵-۷. تقدیر از فعالیت‌های اصحاب رسانه
- ۱۲۷..... ۵-۸. تشکر از بنیاد احسان ستاد اجرایی فرمان امام رحمته‌الله علیه
- ۱۲۷..... ۵-۹. قابل تحسین بودن تدبیر و ساماندهی در قرارگاه مردمی کریمه تالیف

پیوست / ۱۲۹

۱. نامه‌های مدیر حوزه‌های علمیه ایران به رهبران دینی و شخصیت‌های بین‌المللی... ۱۲۹
- ۱-۱. الگوهای نامه‌های بین‌المللی ۱۲۹
- الگوی اول: نامه به پاپ ۱۲۹
- الگوی دوم: نامه به شیخ‌الازهر ۱۳۳
- الگوی سوم: نامه به دبیرکل اتحادیه جهانی علمای مقاومت .. ۱۳۷

- الگوی چهارم: نامه به امیرایالت کانو..... ۱۴۰
- الگوی پنجم: نامه به دبیرکل یونسکو..... ۱۴۳
- الگوی ششم: نامه به رئیس جمعیه نهضة العلماء الاسلامی ۱۴۴
- الگوی هفتم: نامه به رئیس حزب همبستگی و پیشرفت فرانسه ۱۴۷
- الگوی هشتم: نامه خطاب به طلاب، فضلا و ۱۵۰
- ۲-۱. لیست برخی از نامه‌های بین‌المللی مدیر حوزه‌های علمیه ۱۶۳
- الف) سازمان‌ها و نهادها..... ۱۶۳
- ب) قاره آسیا ۱۶۳
- ج) قاره اروپا ۱۶۵
- د) قاره آفریقا ۱۶۷
- ه) قاره آمریکا ۱۶۸
۲. برخی از بازتاب‌های نامه مدیر حوزه‌های علمیه به پاپ ۱۶۹
۳. برخی از پاسخ‌های ارائه شده برای نامه مدیر حوزه‌های علمیه ۱۷۱
- ۳-۱. نامه آیت‌الله العظمی نوری همدانی ۱۷۱
- ۳-۲. سرپرست شورای جهانی کلیساها..... ۱۷۲
- ۳-۳. دبیرکل سازمان تنظیم مکاتب هندوستان..... ۱۷۴
- ۳-۴. بنیان‌گذار و دبیرکل انجمن شیعیان علمای جنوب هند ۱۷۶
- ۳-۵. پاسخ برخی دیگر از علمای هند ۱۷۷
- ۳-۶. رهبر امت جعفریه پاکستان ۱۷۹
- ۳-۷. رئیس حوزه علمیه جامعه المنتظر لاهور..... ۱۸۱
- ۳-۸. پاسخ شفاهی سید حسن نصرالله؛ دبیرکل حزب الله لبنان .. ۱۸۲
- ۳-۹. مهدی بن احمد الصمیدعی؛ مفتی اعظم اهل سنت عراق ... ۱۸۲
- ۳-۱۰. حنیف میر اکبر علی؛ نائب رئیس خوجه در قاره آفریقا..... ۱۸۳

- ۱۱-۳. خالد عبد الوهاب الملا؛ رئیس موسسه جماعت علماء عراق ۱۸۵
۴. بیانیه‌های مدیر حوزه‌های علمیه ۱۸۸
- ۱-۴. بیانیه به مناسبت شیوع بیماری کرونا ۱۸۸
- ۲-۴. بیانیه خطاب به طلاب، فضلا، اساتید، پزشکان و گروه‌های جهادی .. ۱۹۴
- ۳-۴. بیانیه مدیر حوزه‌های علمیه در آستانه ماه مبارک رمضان ۲۰۴
- کتاب‌نامه ۲۱۲
- نمایه‌ها ۲۱۴